

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se reuș. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Deficitul.

Aducându-și cineva aminte de promisiunile ce le făceau în 1867 aspiranții la guvernul și parlamentul unguresc, — acei domnișori, cari se pregăteau să ia în posesiune toată politica Ungariei, în lungul și latul țerei, — pentru ca să le compare cu ceea ce vede azi cu ochii, ar pute veni la credința că aceia n'au fost oameni adevărați, ci numai nisce arătări ca cele din poveste.

Atunci se dicea: domnii de neamț și pe urmă după ei, cei de român, ca să trăiască bine, n'au știut face alta decât au tot creat la dări preste dări; au introdus aruncuri peste aruncuri; au introdus timbrul și finanții și cu aceștia au introdus monopolul tabacului și controlul ferberiei spirtoaselor. Noi Ungurii, diceau marii politici, vrem ca aceste toate să nu mai fie așa. Dările să se reducă, aruncurile să înceteze; timbrul să nu mai fie, monopolul tabacului să se caseze, fertul spirtoaselor să nu mai fie controlat de „finanți”, argintul și aurul din țeară să nu mai meargă la Viena că noi să rămânem numai cu banii de hârtie. Ei promiteau și alte bunătăți, pe cari le promiteau cu atata siguranță, de parcă că le ved cu ochii împlinindu-se dinaintea lor.

De atunci au trecut cincisprezece ani de așteptare, dar promisiunile au ramas promisiuni.

Din toate dările nu s'a redus nici una, nu au încetat aruncurile, timbrul nu s'a șters, ci s'a sporit, monopolul tabacului există, fertul spirtoaselor e supus controlului „finanților”. Toate s'au păstrat și în era cea nouă și s'au mai adaus, încât populațiunea gâfăie sub greutatea aproape insuportabilă; ear câtă nu mai poate suporta, ia lumea în cap și se duce. A mai adaus era cea nouă dări de lucs și de consum: trăsurile, cărțile, și alte mijloace de joc; petroleul, zacharul și cafeaua, toate au trebuit să vină

la rënd, ca să poarte greutățile dărilor, unele îndoite. S'a pus tacsă militară și câte toate și acum ni se deschide o perspectivă nouă. Și păstrările bieților cetățeni din casele de economii, ni se promite, că vor fi supuse contribuției de 10%.

Povara pe umerii contribuabililor a crescut și crește ca fama din metamorfozele lui Ovid. Conducătorii economiei statului însă cu toate aceste se opintesc și asudă, cum se afle titluri noue de dări, cu care să astupe prăpastiile ce cască nesățioase gura spre a înghiți din an în an mai mult.

Nesățiosul buget însă își bate joc și de gâfăitul populațiunii și de opinteala măiestrilor financiari, căror le era mult până vor ajunge la cărmă, ca să transformeze țeara într'un iaiu pământesc. După cincisprezece ani, și ministrul de finance își gratulează, că pe anul al șasprezecelea al fericirii noastre se poate presenta cu un deficit oficial, va se dică cu o lipsă oficială, de 21,681,615 fl.

Oare unde sînt aceia, cari promiteau toate bunătățile pământului și cari diceau înainte cu cinsprezece ani, că de aci încolo fie care țeran să aibă în fie-care și oala cu carne la foc; fie și curat, fert de el însuși în căldărușă sa și fie care fumător să și taie din păpușile sale tabacul cultivat pe pământul său propriu, fără de a se teme că'l vor surprinde „finanții”?

Am dis că ministrul își gratulează că se poate presenta cu un buget oficial numai de 21,681,615 fl. pe anul următor, 1883. Gratulațiunea aceasta proprie o cetim din espunerea ce a făcut casei deputaților Ungariei și din presa oficioasă, umbrită, mai mult sau mai puțin, de fondul disponibil. Trebuie însă să concedem și noi că bugetul de pe anul 1883 al Ungariei se presentă mai mic ca cel din anii trecuți.

După toate versiunile câte le am putut ceti dela aparițiunea bugetului

incoace, chiar și față cu anul trecut, diferența favorabilă ar face 8—9 milioane.

Este frumoasă reduțiunea de opt până la nouă milioane a deficitului; mai frumoasă însă este promisiunea espunerei ministeriale, că speră a delătura pe anul 1884 deficitul cu totul.

Dar *homo proponit*... Deci să nu ne bucurăm și noi înainte de a vedea minunea. Căci dacă considerăm că reducere „inveselitoare” s'a făcut pe contul unor elocări și investițiuni șterse, dar care după natura lor aveau să fie productive; dacă considerăm că dări noue sînt în perspectivă; dacă considerăm că toate aceste vor contribu la slăbirea contribuabilității și de altă parte nu perdem din vedere câte cojoace, câte straie, câte perini, câte grape, sape și alte lucruri de felul acesta zac în cancelariile comunelor spre a fi vëndute ca să se prefacă în bani suplinitori de dare; dacă considerăm boii din jug, vaca sau capra cu lapte, porcul de îngrășat etc. etc., ca să tăcem de imobilități — cari toate se vënd pe un bagatel pentru a înlocui sarcinile cari ar trebui să ese din prisosul câștigului a milioane și sute de mii de locuitori, — cifrele bugetului sînt atât de periclitare încât nici în cifra deficitului oficial de pe 1883 numai putem avé deplină și ne clătită credință.

Bucuria pricinuită de reducerea deficitului este dar pentru noi, și credem că pentru fiecine, foarte problematică. Bucuria pricinuită de reducerea bugetului devine și mai problematică când mai cetim că dl ministru întemează clădirea bugetului anului viitor și pe speranța că Bosnia și Erțegovina nu vor provoca cereri de credite nouă estraordinare.

Să dea Dđeu să fie precum speră dl ministru de finance.

Însă scirile care se străcoară din țerile ocupate sînt încă departe de a ne inspira optimismul până și în cele financiare. Până acum e vorba eară numai de „bande de lotri” și de vre-o „câțiva” recruți, cari desertează cu

armatură cu tot prestefruntariile muntenegrene. Scim înse foarte bine, că în țerile atât de „interesante” miscările de obicei se încep cu „bande de lotri” și după ce mișcările devin mai serioase, „lotri” se prefac în „însurgenți”.

Dar în sfârșit, chiar așa să fie, cum dice dl ministru de finance, și dorim ca așa să fie, oare organizațiunea Bosniei și Erțegovinei, despre care s'a scris și se scrie în diarele normative din ambe capitalele monarhiei, nu va altera *circuli* archimedici din bugetul deja depus pe masa dietei, chiar și dacă „domnii lotri” erțegovineni vor fi așa de afabili, ca în anul viitor să fie pe pace?

Promisiunile dela începutul erei constituționale sînt nimica; promisiunile de acum sînt problematice.

Eată bilanțul cu care avem să contăm și noi.

Este nemângăios acest bilanț pentru noi și atunci când am sci de sigur că deficitul oficial este deficitul în realitate. Este nemângăios fiindcă noi și atunci sîntem numai *misera plebs contribuens* la acoperirea lui.

Din cei 322,711,484 fl., preliminați a se cheltui în anul viitor, pentru Români, afară de administrațiunea comună a țerei, dela care sîntem ca și eschiși, prea puțin se cheltuește. 136,300 mult 150,000 fl. eată ce se cheltuește pe bisericile române a trei milioane de Români, pe când înfrumșetarea capitalei, museele naționale, teatruri naționale (cu deficituri speciale) unguresci, două universități unguresci, nenumerate gimnasii, scoale reale, preparandii și scoale elementare de stat unguresci, înghit milioane. Și toate acestea se fac din contribuțiunea comună a tuturor și, după cum o spun diarele maghiare pe față, în scopul *maghiarisării*.

Este nemângăios bilanțul, pentru că noi trebuie să punem umărul la acoperirea cheltuețelor țerei prin urmare și a deficitului, ori cât de mare ar fi, chiar și cu prețul cenușei din vatră;

FOIȚA.

O rugăciune*)

— Novelă. —

De Carmen Sylva.

(Urmare.)

Editha se cobori încet pe trepte. Ea fu silită să se proptească mai de multe ori de casă, atât de slabă era. Apoi porni cătră casă făcând incunghiurul cel mai mare.

— Raoul! Raoul! — șoptia ea neaușibil.

Înainte fusese o ploaie scurtă, aerul era nădușitor, între petrele pardoselei se aflau nisce bălți mici; ea fu silită să și ridice cu mâna rochia și să pășiască cu luare aminte, în mijlocul stradei, căci toate terasele și streșinile picurau. Trecătorii se uitau cu plăcere după frumoasa copilă.

O bătrână din poarta sa o salută astfel:

— Noroc să-ți dea Dumnezeu pe calea-ți, frumoasă fecioară!

*) „Familia”.

— Ah! Barbara! eu ași dori să fiu în locul dtale.

— Apere-te Dđeu domnișoară! Dar ce rău mare te-a întimpinat?

— Ași dori să nici nu fiu pe lumea aceasta?

— Ar fi păcat pentru ochi-ți cei frumoși.

— Nu mi-ai pute da vr'un leac de vrajă, ca să fiu urită și să nu plac nimănui?

— Nu, domnișoară! Asemenea leac încă nimenea n'a cerut dela mine! Dar păzesce-te, copila mea, căci o mare primejdie te-amenință!

— Pe mine? — întrebă Editha.

— Da, din partea unui preot. Dela preot să nu primesci nimica!

Editha surise:

— De asta nu mă tem.

Salută pe bătrâna, care privi încă timp îndelungat după dânsa, făcând din cap, apoi porni și mergea tot mai încet cătră casă, până ce câteva picături de ploaie o siliră să între.

Ea găsi acolo pe Tassilo convorbind cu mare interes cu mună sa,

care tocmai se sculă și eși din odaie, dar atâtău aruncă o privire aspră pe fca sa și și ridică degetele amenințător.

Editha voi să meargă la cadra ei de brodat, dar Tassilo o opri și puse mâna sa pe brodarie.

— Am să vorbesc cu dta, — țise el.

Editha deveni foarte palidă și se rădema de scândura mâncată de cari a fereștei.

În momentul acesta fulgerul tresni și un șiroiu de ploae încep să ude strada îngustă. În odaie se făcu atât de întunec, încât abia se puteau deosebi conturile cuptorului. Lumina murgurie, care pătundea prin gîmurile cuprinse în plumb, infățșa pe ambii tineri în o lucoare particulară.

Inimile lor palpatau ferbinte în scurtul interval produs prin un fulger și o detunătură ce-i urma.

— Mă tem că voi apărea nestatornic înaintea dtale, — începă Tassilo, — dacă voi vorbi despre amo-

rul meu vechiu și adânc pentru dta; de oare ce până acuma m'ai cunoscut ca pe mirele destinat alteia. Am meditat destul, și ceea ce eu astăzi am auzit fără voia mea, mi a dat boldul decizător spre a face un sfârșit luptei mele grele. Voiam să împlinesc dorința părinților mei, voiam să-mi nimesc inima; dar ei nu-mi pretind această jertfă. Eu nu pot să sărut gura aceea, care rostește cuvinte de acele.

În momentul acesta earăș fulgeră apoi tună infricoșat.

Și, incheia Tassilo, — inima mea e a dtale numai a dtale, de când te-am vădut.

— Dar Berthalda e mult mai frumoasă decât mine, mai cu minte și mai...

Ea voia să dică „bună,” însă nu putea.

Editha vorbea așa de încet, încât Tassilo trebuia să se aplece aproape de ea, ca în susurul mare al ploii să a poată auzi.

se punem pe deasupra din punga noastră privată sutele de mii și miloane chiar, ca să ne susținem bisericile, gimnasiile și celelalte școli; să ne susținem asociațiunile de cultură și literatură; să ne facem fond pentru teatru, dacă credem că ne trebuie.

În adevăr deficitul de 21,681.615 fi, cu toate că dlui ministru i se pare mic și esterminabil, e mare, când din promisiunile cătejni s'au făcut nu sântem recompensați cu nimica și de altă parte în special pentru noi Români se mai împun alte deficite și mai mari, materiale și intelectuale.

Dacă statul ar fi egal darnic cu toți cetățenii sei, poate că deficitul bugetar nu s'ar stărpi așa de îngrabă pe cum crede dl ministru. S'ar sterge însă deficitul de puteri productive; atunci s'ar împuțina esecutorii de dare; s'ar împuțina emigrările; ar sporii productivitatea și deficitul ar dispăre nu numai prin măestria cifrelor din bugetul clădit arhitectonic, ca să cadă la cea mai ușoară suflare de vânt, ci ar dispăre aievea și pentru totdeauna.

În chipul acesta am scăpa de deficit cu toții curați fără de a rămâne cum țice „Ellenzek“, si s'araci în toată privința și tributari consortiului lui Rothschild.

Revista politică.

Sibiu, în 1 Octomvrie.

Casa deputaților Ungariei abia s'a deschis de vre-o câteva zile și după cum am putut vedea interpelațiunile au urmat ploaie din partea mai multor deputați. Ministrul president a respuns. În legătură cu cea ce am publicat deja trebuie se înregistrăm și ceea ce s'a petrecut în ședința dela 13 Oct. n. în casa deputaților Ungariei între ministrul president Tisza și între deputatul Rohonczy, acela care la timpul său invinuse cu multe lucruri pe secretariul de stat Hyeronimi. Ministrul president a spus că a cercetat după starea lucrurilor și a cerut și părerea unui bărbat de specialitate, „om cutotul independent“, și a aflat că asupra secretarului de stat nu încapă nici umbră de prepus, așa încât judecata n'ar fi în stare să facă, pe baza datelor existente, nici măcar o cercetare prealabilă.

Rohonczy într-o replică lungă și în parte senzațională numesc martori pentru toate invinuirile câte le adusesse înainte și declară că din toate invinuirile nu retrage nici barrem un cuvânt. Spune între alte, că ingineri cu ocaziunea cercetării au falsificat planuri. Mai departe, când a vădit că min. pres. nu se prea in-

teresează de afacere a voit să meargă la împăratul, dar împăratul a fost dus. Mai departe spune Rohonczy, cum un proprietariu mare uumai după ce a dat socrului lui Hyeronimi 200 galbini, a putut ajunge la rezolvarea unei afaceri ce trebuia se treacă prin ministeriul de comunicațiune. El declară că cu persoana lui Hyeronimi nu are nimica, ci cu oficiul ministerial. În fine Rohonczy se exprimă foarte aspru asupra mersului lucrurilor în Ungaria, adăugând, că pe deșul nici sentențe judecătorești nu'l pot abate dela părerea, că stând astfel lucrurile în Ungaria, țeara merge spre ruina ei sigură și că țeara atunci va fi fericită când ministrul president va fi părăsit locul ce'l ocupă.

Rohonczy a eșit din partida guvernamentală, cărei a aparținut până acum.

Regele Serbiei a sosit Sâmbătă la Rusciuc, unde au fost primit de principele, de metropolitul și de populațiune cu entusiasm.

„Politische Correspondenz“ din Viena, cetim în „Naț.“, primesce după cum se vede din isvor oficios rusec, următoarea informațiune în privința diferendului pentru gura Chilia:

Mai înainte de toate trebuie constatat, că cestiunea sulevată are numai un caracter local, și n'are nici decum aceea importanță pe care se încearcă unii a i-o atribui. Dar chiar și partea juridică-politică a cestiunii în cazul de față nu se pare superfluă. În starea actuală nu este vorba nici de o călcare a tractatelor existente de către Rusia nici de încercarea Rusiei de a ocoli tractatele, de oare ce Rusia n'a făcut numai presiuni, care în cazul cel mai bun erau contestabile. Cine voește să se convingă n'are decât să facă o ochire asupra incidentului din cestiune. Dela tractatul de Paris încoace Dunărea se află sub patronatul Europei, care patronat s'a întemeiat în scop de a garanta navigațiunea pe Dunăre până la mare. Europa esercitează dreptul său de patronat printro comisiune internațională. Această comisiune și-a început activitatea prin lucrări, cari au făcut ca navigațiunea de alungul gurei Sulina să fie practicabilă. Nu s'a întâmplat însă tot astfel și cu brațul Chilia. De acest braț comisiunea s'a ocupat așa de puțin încât pasagiul prin el, din lipsa celor mai simple lucrări de drenagiu, a ramas închis. Veni apoi tractatul de Berlin, prin aceasta i se reînpoia Rusiei Basarabia și prin urmare amândoi țărmii brațului Chilia. Ce era acum mai natural decât ca Rusia să beneficieze de avantajele ce le oferia această achizițiune? Ea a început lucrările trebuincioase pentru a da acestui braț adevărată lui valoare. De aici însă nu urmează că libera navigațiune pe Dunăre va fi împedecată prin asemenea lucrări, căci navigațiunea este asigurată pe gura Sulina. Trebuie în fine constatat, că funcționarii ruși dela geniu în aceasta cestiune sulevată fără nici un temei, au do-

vedit cea mai deplină bună voință, ba s'au oferit chiar a pune la dispoziția comisiunii internaționale dunărene, dacă va avea trebuință, materialul topografic, negreșit sub condițiunea ca lucrarea planurilor să se facă numai de către inginerii ruși. În cas însă când s'ar găsi cine-va, care se ridice pretensia, că la aceste lucrări trebuie se ea parte și inginerii streini, atunci Rusia este în drept a răspunde, că brațul Chilia curge pe teritoriu rusec și că aici se poate aplica cu drept cuvânt maxima: „Maitre charbonnier est maitre chez lui“. Acesta este faptul în ce privește așa țășul conflict pentru brațul Chilia.

„Românul“ în numărul seu de Vineri scrie în privința gurilor Dunărei:

În momentul când se dau pe față veleitățile de a se schimba însăși natura cestiunii dunărene, prin concurența ce s'ar putea face pe brațul și pe gura Chilia, canalului și gurei Sulina, este timp se țăicem câte-va cuvinte despre modul în care Comisiunea Dunăreană a înțeles până acum a-și îndeplini marea și delicata însărcinare ce i-a încredințat-o Europa.

Cu tot respectul ce avem pentru această înaltă autoritate internațională și tocmai pentru că dorim ca puterile ei să se perpetue și să se întărească, ne credem datorii să-i arătăm că, după umila noastră părere, care întru aceasta este de acord cu a întregului trafic dunărean, ea n'a lucrat astfel încât toată lumea să ajungă a o privi ca o binefacere, absolut neapărată comerțului european.

Comisiunea dunăreană a lucrat mult prea încet spre a pune navigațiunea în stare de a se face înlesuire între Galați și Sulina. Și cu cât trece timp în loc se lucreze mai repede, în loc se facă să dispară piedecelul ce la întâmpină navigațiunea în brațul Sulina, își urmează din contra lucrările tot mai încet.

După ce amintesc de multe lucruri, care le a negles comisiunea Dunăreană, „Rom.“ continuă și încheie:

În această stare a lucrurilor intențiunile Rusiei de a face navigabil brațul și gura Chilia, au produs cu drept cuvânt oare-cari alarme în sinul comisiunii dunărene; odată acest braț devenit mai favorabil navigațiunii, comisiunea va pute privi din splendidul său palat dela Sulina cum comerțul îl ocolesce spre a trece pe la Chilia.

Mijlocul de a înlătura concurența brațului Chilia nu este împotrivirea cu puterea, ci otărîrea de a lucra cu energie și activitate, și de a înlesni cât mai curând vaselor celor mari puțința de a pătrunde în ori ce timpuri până la Galați și Brăila, spre a-și face pe deplin toate încărcările.

Astfel, după cum Rusia se gândesc astăzi a face brațul Chilia navigabil, mâne se va gândi de sigur și România ași face navigabil brațul sântul George. Atunci, pentru marea părere de rău a înșiși Românilor, comisiunea dunăreană va perde fatalmente toată însemnătatea sa.

Afacerea Tisza-Eszlár în casa deputaților Ungariei.

D. Geza Onody, cunoscutul antisemit din Ungaria, desvoltânduși interpelețiunea, a țis:

Diarele dela 28 Septemvrie au anunțat că procurorul dela tribunalul criminal din cercul Pestei, care a fost trimis să ia parte la instrucțiunea în afacerea Tisza-Eszlár dela Nyiregyhaza a fost denunțat, că a voit să amăgiască pe păzitorul arestului, ca să facă depozitiia falsă și că tribunalul a dispus cercetarea criminală contra acestui procuror. Deoarece aceasta scire până acum n'a fost desmintită, sântem în drept a presupune, că scirea este adevărată și că procurorul în adevăr a comis o crimă, care după § 222 din dreptul criminal se pedepsește cu închisoare până la 3 ani.

Din această împregiurare rezultă însă nu numai acele urmări, pe cari le prevede legea, ci considerând că această călcare de lege s'a întâmplat în timpul unei instrucțiuni unei afaceri care ține în ferbere toată lumea civilisată, și că justiția noastră este compromisă înaintea străinătăței, procurorul Havas ar fi trebuit suspendat din funcțiunea sa, ca să nu mai poată avea nici o ingerință în această afacere. (Așa este în stânga estrema) Procurorul, care este conștient că este dator, de a lua parte la urmărirea și pedepsirea criminalilor, dar nu se tocmească martori falsi și astfel să compromită justiția noastră în fața străinătăței.

De altmintrelea în cazul acesta abuzurile nu s'au născut numai așa din vânt, vina este a procurorului general din Ungaria, a d-lui Alecsandru Cosma, care s'a purtat în mod foarte încorect cât timp a petrecut în Nyiregyhaza. Dați-mi voie să vă dovedesc această afirmațiune prin fapte.

D. procuror general cât timp a petrecut în Nyiregyhaza, mai înainte de a fi citit actele privitoare la afacerea dela Tisza-Eszlár, în cercuri private a afirmat nevinovăția șakterilor și complicilor lor, cari se aflau în închisoare. În consecență, procurorul general a știrbit prestigiul justiției și a prejudicat rezultatul instrucțiunii.

Se scie că funcționarii subalterni ai procuraturii generale adoptează părerea șetului lor și așa și procurorul

— Ești nedrept și față de Berthalda și față de mine. Ai vădit numai violințele sale, și nu scii cât de mult suferă ea.

— Am vădit altă ființă suferind așa, încât aș fi fost în stare să cad în genunchi înaintea ei și s'o ador ca pe un ânger.

Editha își redică mâna respingându-l.

— Nu vreau să mă înbulzesc în sanctuarul inimii dtale, pe care-l păzesci atât de strict și vergur. Eartă-mi numai atâta, ca să pot așeză mâinile mele sub pașii dtale, să te învêț a fi fericită! Eu nu cer nimica, chiar nimica, decât ca să-mi fie iertat a te iubi.

— Dar acolo, — respunse Editha ridicându-și mâna tremurătoare, — acolo ai avè parte de un amor nemărginit, de care eu nu pot să-ți dau. Desprețuesci o inimă tare, spre a-ți câștiga una slabă.

— Cât de tare e inima slabă am avut ocaziune să mă conving. Și dacă te rog să nu fi mireasa cerului, ci a

mea: privește aceasta drept jertfă care place lui Dumnezeu și nimic mai mult!

— De cumva numai te-ași pute fericii!

— Lasă fie aceea grigea mea!

— Tradez pe amica mea.

— S'a tradat ea pe sine însăși! Mă iau fiori de amorul ei, care seamănă atât de mult urei, ca vâpaia și fiacăra. Nu eu cer numai atâta cât poți să-mi dai, nu mai mult... și așa am să fiu bogat.

Editha își redică pleoapele lăsate în jos și'l privi cum privește călugărița bolnavul.

— Îți mulțămesc pentru acest amor mare, — țise ea. Și dacă n'ași fi atât de nevrednică...

— Atunci ai fi a mea! — esclama el. O fi a mea, copilă minunată. Nu-ți va părea rău.

Ea își plecă ochii, își redică încet mâna și i-o întinse. El o prinse cu ambele mâni, o strinse la peptul său, apoi pe buze.

Nici unul nu observă fulgerul care spăria pe mama, ce tocmai atunci intră.

Tassilo conduse la ea pe Editha și mama plângea de bucurie, își îmbrățișa fiica tremurând, pe când o detunătură grozavă cutremura casa.

Ploaia înse se oprî la moment, și rațele soarelui, frânte pe picăturile de ploie din giumuri, străluciau și tremurau în mii de colori prin pèrul Editha ca și o aureolă.

„Editha mireasă.“ Această! șcire se respândi iute în orașul cuprins de mirare, care se deprinse a considera pe Berthalda și Tassilo logodiți. A auțit-o și tinerul preot, care tocmai se reîntorcea dela o înmormântare.

El se incuia în odaia sa și acolo se preumblă în sus și în jos toată noaptea. Își țicea, că asta e un ce natural; Editha trăește în lume și n'are trebuință să-și ascundă frumseța între zidurile mănăstirei. Pe dânsa n'o apasă nici un păcat al părinților, pentru care ar trebui să espieze.

Dar aceste cugetări filosofice resunau numai ca și în vigelie un depărtat signal de mântuire, când poți să fii de mult nimit, înainte de a sosi la mal. Oh! de ar pute se zacă în fundul mării! Dar durerea cea mai grozavă este a trăi tot mai departe și a fi silit să treci flămând și șetos pe lângă masa de bucurii a vieții! El să fie mângâierea și scutul tuturor oamenilor, pe când însuși se simte atât de neputincios! Ce avea să țică altora, când el însuși suferia atât de grozav, încât era p'aci să nebunească! Și se vedea nebun, prins, încatenat, torturat, ca un animal sălbatic. Fiori reci i treceau prin corp, încât pèrul i se scula în cap.

Dar nu! El nu era încă mort, aceasta o resimția din suferințele nopților lungi de durere. Somnul îl părăsi cu totul. Flămând se ducea la masă și totuși nu putea se mânca nici o bucătură.

Odată țise preotului bătrân:

— Roagă-te pentru mine; mă tem că-mi perd mințile.

Havas a trebuit să creadă că șakterii sînt nevinovați și în esecul său de zel să siliască pe pázitorul închisoarei să facă depozii false.

Procurorul general chiar din ziua dintău, când a convenit cu judecătorul de instrucție Bary, a declarat, că densusul nu va mai permite ca să se facă arestări noue. Prin aceasta densusul a dovedit, că voesce să zădarnicească instrucția și să o îndrepteze pe altă cale.

O altă probă în contra procurorului general este că densusul a declarat înaintea judecătorului din Tisza-Eszlár, că densusul nu crede, că creștina Estera Solymoși să fi fost omorâtă de Jidani și că el scie, că acest proces este inscenat de vre-o 5—6 domni.

Dacă d. procuror general scie, că acest proces este inscenat de vre-o 5—6 domni, și șakterii și complicitii lor arestați sînt nevinovați și dacă el n'a denunțat aceste fapte este natural că densusul încă s'a făcut culpabil. D. procuror general este culpabil conform articolului 230 din dreptul criminal, care dice, că cine cunoasce fapte sau împrejurări, cari dovedesc nevinovăția criminalilor sau arestaților închiși pe nedrept și nu face arătare, devine culpabil și este pedepsit cu închisoare până la trei ani. Afară de aceasta sîntem în drept a bănuși, că martorii falsi, dintre care unul era să fie Karancsy, pázitorul închisoarei, puteau să fie tocmiți tocmai, ca să facă depozii contra celor 5—6 domni, despre cari se dice, că ar fi inscenat acest proces.

În fine o altă probă este că d. procuror general, Alexandru Cosma a întrebat de judecătorul din Tisza-Eszlár: „Dacă credeți că Evrei au omorît pe Estira, de ce nu ați omorît pe toți Evreii?” Mie mi se pare că această întrebare a fost făcută mai mult din curiozitate, eu i răspund: Locuitorii din Tisza-Eszlár voesc să aștepte până când procuratura generală în unire cu Evreii va face din lege o literă moartă.

Astfel se nasc turburări ca acelea, care s'au petrecut acum de curând în Pojon. Și cu această ocaziune sînt silit să dic câte-va cuvinte la o observațiune a amicului meu Mocsary. Densusul a șis că toată mișcarea antisemitică precum și turburările sînt de prisos. Mă mir că d. deputat crede că este de prisos a mai lupta contra corupțiunii; el, care de ani mulți și-a luat de problemă combaterea corupțiunii. (O voce în stînga extremă: Nici densusului nu-i plac Evreii!)

D. deputat Alexandru Hegedüs a șis în discursul său de astăzi, că sci-

ința trăiesce în libertate și că numai în libertate va trăi și în viitor. Convins despre libertatea științei m'așis bucura foarte mult dacă d. procuror general ar binevoi să spună guvernului ce fel de argumente ponderoase și aurite (mișcare) l'a îndemnat să lucreze așa precum a lucrat.

În vederea abuzurilor comise, cari ușor pot împinge pe cetățeni la esecuri contra Evreilor, și care sînt identice cu terorizarea judecătorilor; abuzuri, cari ne compromit înaintea lumii civilizate și cari fac ilusoriă siguranța aerei și persoanei, garantate prin constituțiune, — adresez ministrului justiției următoarea interpe-lațiune:

Are d. ministru al justiției cunoștință despre cele ce s'au scris în mai mulți numeri din Függetlenség, dicenduse, că procurorul trimis la Nyiregyhaza în procesul Tisza-Eszlár, Emeric Havas a silit pe un organ subaltern să facă depozii false contra judecătorului de instrucție?

Dacă are cunoștință, făcut'a rânduială, ca acest procuror, care a abuzat de funcțiunea de apărător public să fie suspendat din funcțiunea lui în acest proces criminal, până când va fi tras la răspundere pe cale ordinară?

Ministrul justiției, Pauler, nefiind de față la desvoltarea acestei interpe-lațiuni, răspunsul s'a amânat pe ziua următoare.

Marele manevre ale armatei române.

Tecuciu, 12 Octomvre.

Astăzi a avut loc pe teritoriul comunei Movileni, întâia și din cele trei mari zile de manevre ale armatei Române. Cele două corpuri de armată și divizia mixtă din Galați, adevăz toate trupele concentrate între Focșani, Galați și Bêrlad au luat parte.

În total erau 25,000 oameni puși în mișcare. Tema dată pentru această și de generalul Slănicean, șeful Statului Major, general al armatei, în resumat era următoarea: Corpul de Nord comandat de generalul Racoviță representă pe inamic și e presupus că ar fi reputat un succes câteva zile mai înainte, asupra corpului de sud comandat de cătră generalul Anghelescu care se află așis pe malul drept al Siretului. Corpul de nord ocupă platoul ce se întinde dela Tecuciu la Movileni (tocmai 10 kilometri) și voesce să opereze trecerea riului la Furceni pentru a încerca de a respinge corpul de sud spre Focșani. Acest corp face cu acest scop o demonstrație importantă la Movileni, dar corpul de sud a luat dispozițiunile sale spre a se opune la trecere și a chemat în ajutor divizia mixtă din Galați care se află la Ivesci. Această divizie sosece pe platoul dela sud de Movileni și amenință flancul stîng al corpului de nord.

În acest moment corpul de Sud ia ofensiva, trece Siretul și vine a se împreuna cu divizia dela Galați mai în sus de Movileni. Aceasta e ideea manevrei dela 12.

Acțiunea a început dimineața la 9 oare.

Regele însoțit de statul său major și de misiunile militare străine a părăsit Tecuciu la 8 oare și a sosit la Movileni la 9 oare chiar când bateriile stabilite de corpul de Nord, pe stîncile ce domină albia aproape de sat, deschideau focul.

Tirul lor îndreptat pe malul opus bătea o pădure la spatele căreia era grămădit corpul de sud, din care lipsea o divizie, care apăra trecerea punții dela Furceni. Această demonstrație făcută la Movileni avea tocmai de scop de a atrage în față grosul trupelor corpului de Sud și de al face a slăbi apărarea trecerii la Furceni, dar inamicul neputînduse eclera din cauza barierei ce i oferea Siretul, nu se îndoaia că corpul de Sud se pregătea a traversa el însuși riul pe o punte de vase și va lua ofensiva dacă ajutorul cerut la divizia Galați va sosi la timp.

Mulțămită unui marș forțat de 6—7 kilometri în mai puțin de un ceas, această divizie anunță sosirea sa cătră 10 oare prin câte-va lovituri de tun trase de la Sudul Movilenilor chiar asupra platoului ce era ocupat de corpul dela Nord; în acel minut au avut loc într'un mod simultan amîndouă acțiunile principale ale zilei. Pe platoul inamicul simținduși flancul stîng amenințat, trimite o brigadă de cavalerie sprîgnită de o baterie de artilerie și câteva batalioane spre a respinge diviziunea de Galați.

Această mișcare a fost efectuată cu o grabă și o precizie ce face onoare cavaleriei noastre de linie. În acest timp începuse stabilirea unei punți de vase pe Siret care a fost sfîrșită într'o oară. La punctul ales, Siretul are o lărgime de 117 metri și o adâncime mijlocie de un metru 20 centimetri. Pontonierii merită mari laude pentru abilitatea ce au desfășurat în aceasta operație așa de grea de a stabili o punte de vase, mai ales cu curentul repede ce are Siretul în acel loc relativ strîm. Materialul lor pare cu totul nou.

Trecerea corpului de sud s'a efectuat în total în mai puțin de trei oare. Un detașiu de notat e că batalioanele de vînători au trecut riul în bărci, pe când potonierii aședau puntea, s'au întins apoi în teraliori și apărați de focurile dese ale artileriei au urcat stîncă cu ușurință.

Repedea sosire la locul de luptă a diviziei dela Galați hotărîse dar soartea zilei obligînd pe inamic a și schimba planul de operațiuni și deja începuse mișcarea de retragere, când la oarele 1½ corpul de sud făcî întrunirea sa cu diviziunea din Galați. Dar inamicul nu se retrăgea de cât încet încet îndreptînduse cătră Tecuciu și aceasta numai după o luptă neîntreruptă de împușcări și de artilerie care a ținut până la trei oare după ameași, când aflîndu-se împins înapoi numai la câți-va kilometri de riul Bêrladului și amenințat a se vedea aruncat în el, numai atunci hotărî să și facă retragerea pe față. Atunci spre a și o protege, sau poate în deșarta speranță de a schimba soartea zilei, a operat o strălucită șargă de cavalerie în care a angajat o mare parte din caili sei, dar fără a face un rezultat apreciabil; prima linie de bătae a corpului de sud înaintînd pe sub pădure. Din acest minut învingătorii zilei au putut să înainteze fără a cheltui cartușe până în Tecuciu pe care l'a ocupat spre seară. Pare că voesce a continua mîne mișcarea sa ofensivă.

Inamicul urmează retragerea sa spre Bêrlad.

Regele a stat călare fără întrerupere dela început până la finitul acțiunii, adevăz în curs de șeaze ceasuri. Majestatea Sa, s'a transportat în toate punctele unde operațiunile înfățișau mai mult interes. Ne mîrginim așis a semnala aceste decații a operațiunilor primei zile, rezervîndu-ne de-a menționa la finele manevrelor, observațiile ce ne vor inspira. Ținem cu toate acestea a relata aci spre a fini, cuvîntul scăpat șefului unei misiuni militare străine eri după revista dela Tecuciu, a corpului armatei de Nord: Eacă o mică armată care trebuie să dea mult de gîndit la doi din colegii mei.

Tecuciu, 13 Octomvre,

Manevrele din întâia și au fost favorisate de un timp splendid, așis din contra ploaia din nenorocire n'a încetat d'a cădea; aceasta a vătămât foarte mult succesul acțiunii angajat pentru a doua și a marilor manevre.

După cum prevădusem, corpul de Sud care a campat ncaptea din urmă împregiurul Tecuciului a continuat așis mișcarea sa ofensivă contra corpului de Nord care și a continuat retragerea până la Berheciu situat pe drumul de fer Tecuciu-Bêrlad la 17 kilometre departe de Tecuciu.

Eacă ideia strategică dată de Statul Major general al armatei, pentru ziua a doua.

Corpul de nord găsindu-se prin număr foarte slab și silit a se retrage prin valea

Bêrladului așteptînd întăriri. Fiind urmărit de corpul dela Sud, ocupă poziția defensivă a Berheciului. Corpul de Sud atacă această pozițiune. Această parte din urmă a temei date n'a fost esecutată din ordinul Regelui, care în solicițiunea sa pentru soldași a voit ca corpul dela Sud să aibă vreme de așis stabili lagărul înainte de a înopta; era 4 oare și ploaia cădea mereu.

Majestatea sa, s'a dus la ameași până la stația Berheciu cu drumul de fer, apoi de acolo călăro la platoul împregiurul căruia trebuia să se opereze deosebitele mișcări strategice ale acțiunii. Câmpul de bătae ales de Statul-Major pentru această și înfățișează din punctul de vedere strategic, elementele cele mai nimerite unei mari desvoltări a tuturor fazelor atacului și apărării.

Partea cea mai mare a corpului de Nord ocupă în adevăr spre Nord Vest de Berheciu o înălțime care domină cu totul valea pe unde corpul dela Sud poate sosi. Corpul de Nord a putut să se întărească în această pozițiune de așis de dimineață sau cel puțin să stabilizească acolo baterii tari de artilerie.

Cătră două oare corpul dela Sud se vede venind, întâia sa divizie înaintează de-a lungul liniei drumului de fer și trimite câte-va tunuri a se pune în poziție pe platoul în față înălțimilor ocupate de inamic spre a răspunde la focul său care deja e deschis și face să înainteze asemenea pe platou divizia sa de cavalerie sub comanda generalului Victor Crețeanu. Corpul dela Nord nu părăsește poziția defensivă, dar artileria sa începe un foc viu pe întreaga linie.

Din punctul unde stă Regele spre a urma acțiunea, se poate judeca că corpul dela Nord a sciut să profite de avantajele terenului său spre a și stabili bateriile și focul său de sigur foarte vătămător pentru aripa dreaptă a inamicului, care a trebuit să trimează pe platou mai multe baterii noue.

Această parte a manevrelor a fost mai mult o luptă de artilerie. În acest timp a doua divizie a corpului de Sud și divizia mixtă formînd aripa sa dreaptă încongioară platoul și vin de se grămădesc la Vestul pozițiunii de atacat.

Le 4 oare capul coloanei intră în valea ce se întinde între înălțimile întărite și platou și întâlnește două batalioane inamice desfășurate în tiraliori, ascunse în burueni, și începe cu ei o luptă de împușcături care vîdută din locul, unde Regele se afla acum ofera un prea frumos spectacol. Cele două batalioane sînt gonite și trebuie a se retrage înaintea gării Berheciu. Aripa stîngă a corpului de Sud putea acum să dea mîna aripei drepte care de mult era grămădită, gata a ataca pozițiile inamice. Am șis deja pentru ce Regele a voit ca manevrele să fie oprite acolo.

În această și trupele cari compuneau corpul dela Sud au dat probă de mare tărie în marș. Au trebuit să facă 17 kilometre printr'o ploaie foarte mare și adesea pe nisele câmpii mociroase.

Ei bine, am vîzut cu toate astea sosind căte unul din aceste regimente udate până la piele pline, până la spate de noroi, și mergînd cu toate acestea în rînduri compacte. Se întindeau într'o lățime puțin mai mare decăt lungimea regulamentară pentru o paradă. Aceasta e o calitate de întâia ordine pentru infanterie și vremea urată ce am avut așis a dat ocazie dea constata că infanteria româna posedă această calitate în cel mai înalt grad.

Așis sâmbătă se vor odihni trupele. Majestatea Sa Regina va sosi în Tecuciu.

Va primi la gară felicitările autorităților civile și militare, apoi va pleca cu Regele la Bêrlad, unde Majestatea Lor vor sosi la 4 oare.

„Agenția Havas.”

Varietăți.

* Preasânția Sa P. Episcop al Aradului Ioan Meșian a sosit aici cu trenul de așis dimineață.

* Consistoriul metropolitan s'a întrunit eri în ședință.

* Adunarea generală a comitatului Sibiului în ședința sa de Sâmbătă a ales solgăbiru pe Fr. Roth pentru cercul Sibiului, pe C. Gottschling pentru cercul Nocrichului; a ales mai departe adjunct de solgăbiru pe L. Fabrișiu pentru cercul Sibiului, pe Bela Michel pentru cercul Sălistei, pe Haidendorf pentru cercul Mercurei. În fine prim-vice-notar comitatens fu ales Moise Brănișce.

— Nu te teme! Mîntea nu se perde așa ușor, — șise el vesel, petrecînd cu luare aminte pe tinerul.

De atunci bătrînul îl trimise adese ori în provincie la botez și la îngropăciune, dar nici odată la vre o cununie, de cumva putea să evite aceasta. Și prin aceasta îl silia a se distra pe calea lungă prin regiuni frumoase, pe jos s'au călare.

El călăria singur și tăcut; ochii lui treceau nepăsători peste livezi și păduri; numai arareori părea a'înveseși câte o floare, pe care o privea suspinînd și blînd. Desperațiunea i se pre făcu în melancolie și oboseală și astfel somnul se reîntoarse ear cugețele nu mai sburau selbatic atacîndu-se unul pe altul, ci făceau aceeași cale lipsită de mîngăere, monotonană. Și atăta era deja un câștig.

Mergînd după timp îndelungat odată earășis la bunica sa, se spăria la revederea Berthaldei. Obrașii ei deveniră palidși și căduți în lăuntru, ochii sclipeau din gaurele lor, ficsați și mari, ca la începutul nebuniei.

— Ce s'a ales din tine, Berthaldo?

— O întrebă densusul cu îngrigire.

— O strigoaie! — respunse ea rișînd răgușit, — bătrîna și urită am devenit și rea, și rea, că însași bunica se teme de mine.

— Nu și-i rușine să dici de aceasta?

— Alții ar trebui să se rușineze nu eu.

— Berthaldo, diavolul și-a întins ghiarele spre tine! Dute în mănăstire și ascundeți ochii, ca aceia să se curățiască earășis. Contrar, încă pot să și vină cugete rele.

— Am și pîn'acuma cugete rele, — murmură ea, — mi-ar plăc să o înnăduș: nici nu pot să gîndesc la micul ei gât alb, fără ca degetele mele să nu șimță dorul de al înneca.

Raoul se cutremără.

(Va urma)

* (Necrolog.) Un dureros anunț venim să înregistrăm, anunțul despre lovitură cea nemiloasă a sorței care a rupt firul unei vieți june, a sdrobit multe speranțe ale familiei și a naționalității din care făcea parte repozatul, a cărui moarte anunțăm. Amândouă se credeau îndreptățite de a aștepta rodirile binecuvântate ale frumoaselor și nobililor sale însușiri. Familia repozatului are cu un sprigin mai puțin și Români din Sibiu cu un bun comerciant mai puțin.

Eată anunțul:

ATANASIE BECHNITZ,

neguțător,

săvârși după suferințe îndelungate viața sa plină de iubire Luni în 4/16 Octombrie la 9 ciasuri dimineața în vârstă de 28 ani.

Partea pământească a prea timpuriu repozatului, mult iubitului fiu, frate și unchiu se va înmormânta Mercuri în 6/18 l. c. la 4 ciasuri d. a. în progadia greco-resăriteană din suburbiul Iosefin.

Cu inima plină de durere aduc această scire jalnică.

Sibiu în 4/16 Octombrie 1882.

Ana Bechnitz nasc. Deșcu, ca mamă. Sofia nasc. Bechnitz, ca soră. Ioan Bechnitz, ca frate. Ermil Cosmutza, ca nepot.

* Michail Pascaly. Eri, (în 30 Sept.) pe la patru după amiaza, a încetat din viață artistul Mihail Pascaly.

Teatrul național, care era se dea prima sa reprezentație în acest an, și-a amânat deschiderea; la Teatrul Dacia nu s'a jucat. Această colegialitate simpatică, acest respect către vechiul preten, către fostul director, către distinsul artist care de trei-deci de ani a luptat pe scena Teatrului Național sunt pe deplin meritate și onorează și pe cei ce le manifestă și pel căruia se adresează.

Dicem „a luptat“ pentru că, în adevăr luptă a fost viața lui Pascaly, o luptă în care multe aplause a culles, dar mult amar a întimpinat. După moartea Mathildei Pascaly și puse toată iubirea în ângerașul ce'i rămănea, și aceasta frumusecică fetiță a murit acum un an, în ziua onomastică a tatălui ei.

Atâtea lovituri, munca grea a artistului, nenorocirile de tot felul, întristările din zilele din urmă, amarul vieții au sdruncinat cu totul sănătatea lui Pascaly și i-au scurtat viața, când se mai pute spera că mulți ani încă va aduce servicii teatrului, care va păstra amintirea lui,

Ca artist și ca autor, Pascaly va lăsa un nume în arta dramatică română. Durerea camarășilor săi, regretele tuturor cari sunt o dovadă de simpatiiile ce sciuse săși atragă ca om și ca artist.

Cele de mai sus le am reprodus după „Românul.“ M. Pascaly însă a fost cunoscut și publicului ungro-transilvan, român și neromân. Repozatul a fost un rar reprezentant al preoției Falici, cum se numesc artistii teatrului de multe ori și însușirea aceasta nu i a fost contestată de nimenea.

* (La înmormântarea lui Pascaly cetim în „Resboiul“ s'au ținut 10 discursuri: șese în biserica Sărindar, de d-nii Stăncescu, Polihroniade, Velescu (senior), Manolescu, Georgescu dela regie și Mihăescu student la facultate; unu în Fața Teatrului național, de d. Panu, — tot aci d. Dimitriadi fiul a recitat o poezie; unu în fața teatrului Dacia de Al. Vlădescu; și doue la mormânt, de d. Ventura și P. S. S. Inocenție, vicarul Mitropoliei. — Bietul om în toată viața lui n'a avut atâtea întrebări de sănătate câte regrete acum după ce a murit E adevărat că mai eține sunt

regretele pompoase după moarte, decât spriginul costisitor și ostencios în viață!

* (De ale asociațiunei transilvane.) Comitetul despărțământului III (Sibiu) al asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român s'a întrunit Mercuri în 29 Septembrie (11 Oct.) a. c. în ședința ordinară destul de momentoasă pentru de a face o scurtă dare de samă despre cele petrecute în ea.

Dintre toate despărțămintele asociațiunei al Sibiuului a dat relativ mai multe semne de viață. În acest despărțământ s'au făcut primele încercări întru înaintarea meseriilor prin împărțirea de premii și ajutoare din mijloacele sale: Aici s'au pus basă unei emulațiuni între învățătorii de la scoalele noastre populare: punând în perspectivă obținerea de premii acelora dintre ei, cari se vor distinge în vre-o direcțiune pe terenul învățământului. Acest despărțământ a fost cel dintâiu, carele a luat concludus — aprobat și de On. comitet central — de a înființa și sprigină bibliotecii populare succesive în toate comunele aparținătoare lui.

În ședința de Mercuri au fost la ordinea zilei obiecte referitoare la întreprinderile amintite ale despărțământului. La concursurile intrate în urma publicării de premii și ajutoare deșteuite în „Tel. Rom.“ din partea despărțământului, comitetul a decis a conferi premiul de 2 # învățătorului dela scoala din Porcesci, I. Petrișor, pe basa elaboratului seu: „Studiul religiunei în clasa I. din scoala poporală, prelegere practică. Prin acordarea acestui premiu comitetul a voit a remunera cu deosebire zelul și diligența, dovedită de premiul învățătorului.

* (Himen) Dl Nicolau Corcheș, învățător în Câmpeni, s'a logodit cu D-șoara Sofia Buceșian din Săliște în 28 Sept. st. v. cununia lor se va serba în 18 Octomb. st. v. în Săliște.

* (Un spion rus în Viena.) O foaie rusească din Geneva spune, că în Viena trăesce un oare-care W., care e însărcinat să cerceteze și să denunțe poliției rusesci pe socialistii din Viena și Austro-Ungaria. Acest W., a trăit mai înainte ca spion, la consulul rus Iakobson în România și apoi în Paris, unde se pretindea a fi partisan al nihilistilor și în fine denunță poliției rusesci întoarcerea secretă a nihilistilor Lopatin din Paris și Morosoff din Geneva în Rusia, unde cei doi au și fost arestați. Lopatin se află acum exilat în Tașhend, ear Morosoff se află în temniță. Spionul W., mai are pe lângă sine pe un oare-care G. care însă petrece mai mult în Odessa, unde e numărat între cei mai intimi ai guvernatorului general Gurko. G. vine la Viena numai în casuri speciale, când e chemat de spionul W. Acest G. a fost implicat în procesul

corifeului nihilistilor Neceaieff, dar la 1871 a fost achitat și trimis în Podolia. De atunci G. face pe spionul; la 1877 a dat pe mâna poliției rusesci pe socialistul Const. Katz, fugit în România și s'a distins prin mai multe atari fapte eroice, încât a fost numit șef al stației rusesci în Reni, apoi a avansat de spion special al lui Gurko. Ca atare G. călătorește acum prin România și Austria. De aceea foaia din Geneva avisează pe emigrații ruși din Austria, să se păzască de cei doi agenți provocători.

Loterie.

Sâmbătă în 14 Octombrie n. 1882.

Buda: 35 19 77 80 90

Bursa de Viena și Pesta

Din 14 Octombrie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.50	119.30
Renta de aur ung. de 4%	87.40	87.25
Renta ung. de hârtie	86.55	86.40
Împrumutul drumurilor de fer ung.	135.—	134.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	90.20	90.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	110.—	109.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	94.50	94.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	98.75	98.50
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorfire	97.25	97.25
Obligațiuni urbariale temeșane	98.—	98.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorfire	97.25	97.—
Obligațiuni urbariale transilvane	98.—	98.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	97.50	98.—
Sorți unguresci cu premii	117.75	117.75
Sorți de regularea Tisei	109.10	109.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.75	76.75
Datorie de stat anstr. în argint	77.50	77.30
Renta de aur austriacă	95.50	95.25
Sorți de stat dela 1860	129.80	129.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	830.—	830.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	300.25	299.50
Acțiuni de credit austr.	310.60	310.—
London (pe polița de trei luni)	119.45	119.40
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.—
Argent	—	—
Galbin	5.65	5.66
Napoleon	9.48	9.48
100 marce nemțesci	58.45	58.40

Nr. 417

[252] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunei învățătoresci din comuna Cărăstau, protopresbiteratul gr. or. al Zarandului cu termenul până în 3 Octombrie a. c. st. v. în carea ziua va fi și alegerea.

Emolumentele sunt.

1. Salariu anual 160 fl. v. a.
2. Cuartir și lemne de încălzit.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune au a-și îndrepta petițiunile lor, instruite conform legilor din vigoare până la termenul susindicat, oficiului protopresbiteral gr. or. al Zarandului. În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Brad. 16 Septembrie 1882.

Georgiu Părau m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 241 1882

[257] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunei învățătoresci la scoala gr. or. confesională din Sinca nouă protopresbiteratul Fă-

gărașului se escrie concurs cu termen până la 10 Octombrie st. v. a. c. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sūt

1. Salariu anual 200 fl. v. a. plătiți în rate lunare diu fondul scolaristic. —

1. Cuartir liber în edificiul scoalei
3. Lemne trebuincioase de încălzit.

Dela candidați se cere să fie Români de confesiunea gr. or. cleric sau pedagog provădit cu atestat de calificățiune, și prelângă limba maternă, să aibă și cunoscința limbei maghiare ca să o poată propune elevilor în scoală.

Doritorii de a ocupa postul acesta învățătoresc, au de a-și asterne concursurile sale până la termenul mai sus aretat instruate conform statului organic și regulamensului congresual din 1878 la subsemnatul.

Făgăraș, 22 August 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial

Petru Popescu m. p.,
ppresbiter.

Nr. 329, 1882.

258 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunei învățătoresci la scoala confesională gr. or. din Fântâna cu termenul până la Octombrie a. c. st. v.

Emolumentele:

1. Salariu anual de 90 fl. v. a. dela popor, și dela tot copilul âmbătoriu la scoala o jumătate de pâne.

2. Cuartir și lemne de foc de ajuns
Sublicantii vor avé a se îndrepta cu cererile lor concursuali instruite conform prescriptelor din vigoare la oficiul protopresbiteral al Cohalmului
Cohalm, 20 Septembrie 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Niculae Mircea m. p.
adstr. ppresbiteral

Nr. 260.

[251] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Hurezu protopresbiteratul Făgărașului, se escrie prin aceasta concurs cu termen până la 14 Octombrie, a. c.

Emolumentele sūt:

I. În bani gata 120 fl. v. a.
II. Cuartir liber în edificiul scoalei, și lemnele trebuincioase de încălzit. —

Voitorii de a ocupa acest post învățătoresc, au de a-și asterne suplicile lor instruite conform Regulamentului congresual din 1878 până la termenul sus arătat la subscrisul oficii protopresbiteral.

Făgăraș 18 Septembrie 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Popescu m. p.,
protop.

Cea dintâiu fabrică ung.

de mașine și aparate de stins și turnătoarea de clopote și metal

a lui

Francisc Walser

Filială pentru Transilvania în Cluj, strada Monosturului 12,

recomandă preoției înalte, curatorilor și episcopilor

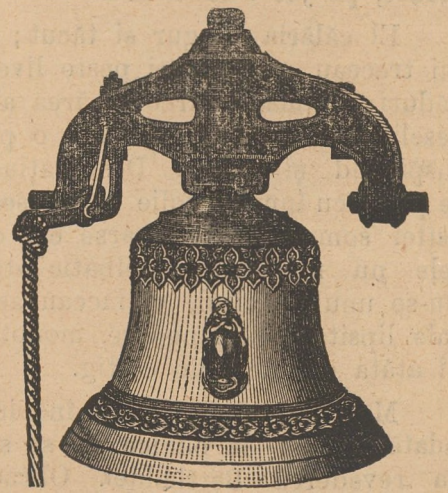
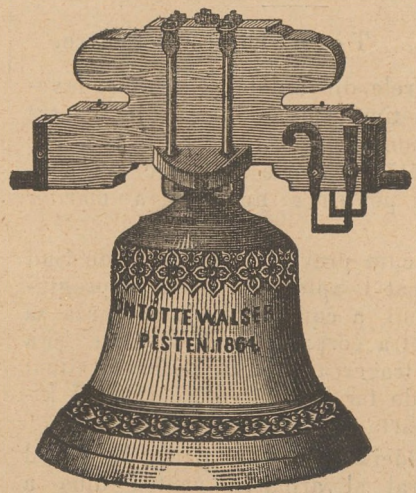
turnătoarea sa de clopote, cea mai mare în patrie,

care esistă de mulți ani și e provădită în abundență cu cele mai noue mijloace ale tehnice și corespunde tuturor recerînțelor.

Clopotele se toarnă după acorduri armonice de sunetul cel mai clar argintiu.

Mai departe recomandă același bogatul seu deposit de proaste de foc și de grădini, sorburi (pumpe), fântâni de casă și de grădină, întocmeli de scaldă etc.

La dorință, cataloage gratuite și francate.

(232) 11—20